

A cremallengües

Joan-Lluís Lluís / jlluis@presencia.cat

La quimera de les llengües cooficials

Si, tal com ho deia Goebbels, repetir una mentida mil vegades pot convertir-la en veritat, deu valdre encara més la pena repetir mil vegades algunes veritats. Com ara aquesta: el bilingüisme oficial no funciona. Aquesta qüestió, periòdicament, aixeca certa polseguera entre tertulians i articulistes a vegades autoproclamats sociolingüistes –entre els quals, alguna vegada, hauria d'incloure-m'hi–. Alguns parlen des de la ignorància més cofoia, d'altres des del somiatruitisme més ingenu. Els que hauran tingut la decència i la paciència de consultar els autèntics especialistes de la qüestió no podran sinó reconèixer la implacable veritat d'aquesta asserció: el bilingüisme oficial no funciona. No existeix cap investigador seriós que hagi trobat mai cap territori al món en què dues llengües cooficials coexisteixen en harmonia d'ús, emprades a igualtat en tots els camps de la vida pública i que mantenen un nivell de correcció alt i constant. Sempre una llengua menja l'altra llengua. O, més aviat, la rosega, la desgasta, l'arracona. Sempre una llengua guanya i una llengua perd. I es pot saber quina guanya a ulls clucs: la que té més demografia, que té un estat que hi dona suport i la defensa amb fervor incondicional, la que té a disposició més jutges, policies i exèrcit, més mitjans de comunicació de massa i més ambaixa-

dors arreu del món disposats a vantar-ne les virtuts exclusives.

O sigui que una vegada acceptada aquesta realitat s'arriba per força davant d'una cruïlla amb dos camins que porten respectivament cap a la residualització definitiva o cap al ressorgiment de la llengua més desprotegida. Les dues opcions són vàlides, és clar. Si sortim del camp teòric per entrar en la matèria viva del que és Catalunya, la residualització serà la conseqüència mecànica inevitable del fet que

de tots els catalans però també de garantir drets lingüístics als que tenen d'altres llengües primeres. Difícil i engrescador alhora. I per aconseguir-ho, dono una pista als representants polítics: si el fet de respirar no fa de nosaltres doctors en pneumologia el fet de parlar no ens atribueix cap títol universitari de sociolingüística, psicolingüística o lingüística. O sigui que abans de decidir, promulgar i proclamar és indispensable consultar els especialistes. Hi són, i tenen moltes coses per dir.

Catalunya continuï essent espanyola. A l'interior d'Espanya, el català està condemnat, a mitjà termini, a no ser més que una bella romànica. Un patrimoni exposat en museus i exhibit en festes populars regulades per decret. Qui vulgui que Catalunya continuï essent espanyola (i no importa gens si és una Espanya monàrquica o republicana, centralista, autonomista o federal) ha d'admetre que el preu a pagar serà la fi progressiva de la llengua catalana. Al contrari, qui vulgui que la llengua catalana arribi plena i sencera al segle XXI ha d'admetre que Catalunya ha de separar-se d'Espanya. No es pot tenir tot i, en el cas que ens ocupa, és impossible tenir a la vegada una llengua catalana viva i una Catalunya espanyola. Cal escollir. No hi ha cap més remei.

Queda, és clar, la qüestió humanament delicada de les llengües en una Catalunya possiblement independent. Evidentment, la llei sociolingüística que diu que la cooficialitat real no funciona continuaria aplicant-se en el cas d'independència. O sigui que la creativitat i la generositat del poble català i dels seus representants hauria d'aplicar-se des d'ara a imaginar un model que permeti d'assegurar que la llengua catalana esdevingui realment i a tots els efectes la llengua comuna

No es pot tenir tot i és impossible tenir a la vegada una llengua catalana viva i una Catalunya espanyola. Cal escollir

GRUP HERMES

President: Joaquim Vidal i Perpinyà.
Consell d'Administració: Lídia Vidal i Juventench (vicepresidenta), Eduard Vidal i Juventench, Esteve Colomer i Font i Joan Vall i Clara.
Consell Editorial: Xavier Albertí (president), Joan Villarroya (vicepresident), Joan Ballester, Josep Delemus, Lluís Foix, Rosa Font, Dolores Lloveras, Jordi Maluquer, Jaume Oliveras, Vicent Sanchis, Teresa Seseras i Pep Collelldemont.
Direcció Executiva: Joan Vall i Clara (conseller delegat), Xevi Xirgo (Informació General), Emili Gispert (Informació Esportiva), Toni Muñoz (Serveis), Josep Madrenas (Webs i Sistemes), Albert París (Comunicació), Anna Maria Ribas (Gerència Comercial), Miquel Fuentes (Administració i Recursos Humans), Lluís Cama (Producció i Logística), Concepció Casals (Distribució) i Ricard Forcat.

PRESENCIA

Edita: Revista Presència SL.
www.presencia.cat
Centraleta Girona: 972 18 64 00
Centraleta Barcelona: 93 227 66 00
Atenció al client: 972 18 64 80
Redacció Girona: Güell, 68. 17005 Girona
Redacció Barcelona: Diputació, 284, 4t. 08009
Dipòsit legal: GI-143-1965

Director: Miquel Riera.
Redacció: Pere Bosch i Cuenca, Irene Casellas, Susanna Oliveira, Maria Pascual i Florentí Morante (Diseny i Maquetació).
Seccions: Mireia Rouera (Religions), Marijo Jordan (Gent), Lluís Martínez (Salut), Xavi Aguilar (Tecnologia) i Ramon Rovira (Món).

Conseller delegat: Joan Vall i Clara.
Gerència Comercial: Anna Maria Ribas.
Direcció Comercial: Maria Àngels Taulats.
Webs i Sistemes: Josep Madrenas (director), Marc Massot (Programari), Joan Sarola (Sistemes) i Ramon Buch (Diseny).
Recursos Humans: Miquel Fuentes.
Administració: Carme Bosch.
Producció i Logística: Lluís Cama.
Distribució: Concepció Casals.